

SYLABUS		
AKADEMIA MUZYCZNA W KRAKOWIE WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY		
Katedra Organów		
<i>Stopień/tytuł naukowy</i> doktor	<i>Imię</i> Marek	<i>Nazwisko</i> Stefański

<i>Kierunek studiów</i> Instrumentalistyka	<i>Specjalność</i> gra na organach
<i>Stopień i tryb studiów</i> II st. – stacjonarny/niestacjonarny	<i>Nazwa przedmiotu</i> Improwizacja – organy
<i>Rodzaj zajęć (wykład/ćwiczenia)</i> ćwiczenia	<i>Suma godzin we wszystkich semestrach</i> 30
<i>Semestry, w których realizowany jest przedmiot</i> przedmiot alternatywny	<i>Punkty ECTS</i> 6

OPIS PRZEDMIOTU
<p>Wymagania wstępne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kurs harmonii w zakresie szkoły średniej i akademii muzycznej, studiów I st. (dla organistów), • kurs podstaw improwizacji organowej lub fortepianowej w zakresie szkoły średniej • kurs kontrapunktu w zakresie akademii muzycznej, studiów I st. (dla organistów) • kurs realizacji basso continuo w zakresie akademii muzycznej, studiów I st., • kurs historii muzyki i analizy form muzycznych w zakresie szkoły średniej i akademii muzycznej, studiów I st.
<p>Treści kształcenia i tematyka zajęć: Program nauczania dzieli się na dwie części: umiejętności obowiązkowe (umiejętność improwizowania na podst. określonych stylistycznie form i technik improwizacji) w I semestrze nauczania i do połowy drugiego semestru oraz próby (realizacja „prób” nie jest wymaganiem obowiązkowym podczas cyklu nauczania) w ostatnich dwóch miesiącach drugiego semestru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • umiejętność tworzenia na organach improwizowanych, polifonicznych prostych (preludia, interludia, postludia) i rozbudowanych form muzycznych (wariacje, inwencje fugi, toccaty, opracowania chorałowe), na podstawie melodii pieśni kościelnych, chorałów luterańskich (również z zapisanym basem cyfrowanym i nie cyfrowanym) i repertuaru chorału gregoriańskiego, w oparciu o określone formy i style wypowiedzi muzycznej (na bazie form renesansowych i barokowych w muzyce polskiej, niemieckiej i francuskiej, do ok. 1800 r.); • umiejętność tworzenia formy klasycznego allegra sonatowego na podst. Tematów polskich pieśni kościelnych, melodii chorału gregoriańskiego i luterańskiego; • umiejętność improwizacji w określonej formie i stylu (naśladownictwo) brakujących fragmentów tekstów nutowych w kompozycjach literatury organowej od XVIII do XX wieku • próby tworzenia improwizacji organowych, swobodnych pod względem formy i języka wypowiedzi muzycznej (na podst. technik improwizacji i kompozycji klasyków muzyki organowej XX wieku) oraz form całkowicie indywidualnych
<p>Metody nauczania (sposób prowadzenia/odbywania zajęć, używane środki):</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia indywidualne, praca przy instrumencie, polegająca w początkowym etapie na tworzeniu konstrukcji harmonicznyc w oparciu o bas cyfrowany i nie cyfrowany (na podst. umiejętności zdobytych podczas realizacji przedmiotu „basso continuo” w cyklu studiów licencjackich) , następnie na samodzielnym naśladowaniu określonych polifonicznych form muzycznych i estetyki wypowiedzi muzycznej danych stylów, od dwugłosów przebiegów kontrapunktycznych, imitacji kanonicznych, fughett i prostych polifonicznych przygrywek kilkutaktowych do rozbudowanych, wielotematowych form cyklicznych (wariacja, partita chorałowa). • zajęcia przy zróżnicowanych stylistycznie organach i w różnych przestrzeniach akustycznych

- przydatna w pracy aparatura odtwarzająca i nagrywająca dźwięk

Cele nauczania i efekty kształcenia (oczekiwane rezultaty nauczania, nabyte przez studentów umiejętności i wiedza). Semestr I i część (dwa miesiące) semestru II:

- umiejętność harmonizowania melodii polskich pieśni kościelnych i wybranych chorałów luteranckich we wszystkich tonacjach; umiejętność harmonizowania w czterogłosie melodii polskich pieśni kościelnych i wybranych melodii chorałów luteranckich z c f w sopranie, w oparciu o bas cyfrowany i nie cyfrowany (również w postaci samodzielnego akompaniamentu do danego cantus firmus – bez dublowania melodii);
- umiejętność harmonizowania polskich melodii pieśni kościelnych i wybranych chorałów luteranckich z wydzielonym cantus firmus w sopranie (w tym z c f kolorowanym), alcie, tenorze i basie;
- umiejętność tworzenia akompaniamentu czterogłosowego (harmonicznego i polifonicznego) do melodii polskich pieśni kościelnych i chorałów luteranckich, bez umieszczania cantus firmus w jakimkolwiek głosie;
- umiejętność tworzenia przebiegów kontrapunktycznych (2,3 i 4-głosowych) do melodii polskich pieśni kościelnych i wybranych chorałów luteranckich;
- umiejętność tworzenia przebiegów kanonicznych i innych imitacji (2,3 i 4-głosowych) na podst. melodii polskich pieśni kościelnych i wybranych chorałów luteranckich oraz form nie determinowanych cytowanym tematem;
- umiejętność tworzenia prostych polifonicznych preludii, interludii i postludii do melodii polskich pieśni kościelnych i wybranych chorałów luteranckich;
- umiejętność tworzenia prostych form swobodnych (fantazyjnych), w oparciu o style w muzyce oraz estetykę muzycznej wypowiedzi (od renesansu polskiego – preludia, interludia i postludia, przygrywki chorałowe, przez wiek XVII i XVIII w muzyce włoskiej - toccata, niemieckiej – toccata i preludium i francuskiej – części suity instrumentalnej, po wiek XIX w muzyce niemieckiej – preludium , fantazja), ze szczególnym uwzględnieniem formy jednoczęściowej przygrywki chorałowej;
- umiejętność tworzenia cyklicznych, polifonicznych form wariacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem form wariacji (partity) chorałowej, ricercaru, ciaccony i passacaglii, w oparciu o melodie polskich pieśni kościelnych, wybranych chorałów luteranckich i tematy własne;
- umiejętność tworzenia klasycznej formy allegro sonatowego w oparciu o melodie pieśni polskich kościelnych, wybranych chorałów luteranckich i tematy własne;
- umiejętność improwizacji z tekstem nutowym – improwizowanie w określonej formie i stylu brakujących fragmentów tekstu nutowego w utworach literatury organowej XVIII do XX wieku (naśladowictwo)
- próby tworzenia form swobodnych (preludia, fantazje) z rozróżnieniem XIX-wiecznej estetyki niemieckiej i francuskiej (z uwzględnieniem tematów z repertuaru chorału gregoriańskiego w formach symfoniki organowej i klasyki organowej XX wieku) – semestr II;
- próby całkowicie swobodnej wypowiedzi muzycznej, pod względem formy i języka - semestr II;
- umiejętność słuchowego rozpoznawania form i języka muzycznej wypowiedzi w formach improwizowanych – semestr I i II;
- umiejętność krytycznej oceny własnych i obcych form improwizacji muzycznej - I i II semestr;

Możliwe języki nauczania: polski, niemiecki, angielski, rosyjski

ZALICZENIE PRZEDMIOTU

Terminy, forma i zakres sprawdzianu umiejętności/wiedzy studenta: egzamin praktyczny na koniec semestru i roku akademickiego

Sposoby oceny pracy studenta	Udział procentowy w ocenie końcowej
ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność)	10
śródsesemestralne kolokwia pisemne/ustne	
końcowe zaliczenie pisemne/ustne/praktyczne	
egzamin pisemny	
egzamin ustny	
egzamin praktyczny	80
kontrola obecności	10
praca końcowa sesemestralna/roczna	

inne (wymienić)	
Ogółem	100 %

Literatura obowiązkowa

1. Dupre M. "Methode d'orgue en deux Partie ...", Leduc, Paris 1927
2. Dupre M. "Cours complet d'Improvisation a l'Orgue" Leduc, Paris 1937
3. Gaar R. "Orgel improvisation...", Carus, Stuttgart 1996
4. Gerol K. "Lehrgang der Orgel Improvisation", Haenssler 1990
5. Śpiewnik kościelny ks. Siedleckiego
6. Śpiewniki chorałowe Kościołów luterańskich

Literatura uzupełniająca